ICNUR

Înaltul Comisariat
al Naţiunilor Unite
pentru Refugiaţi

SITUAŢIA REFUGIAŢILOR ÎN LUME

Persoanele deplasate intern : o urgenţă umanitară

Tu 15.045d3.

SITUAŢIA REFUGIAŢILOR ÎN LUME 1997-98

Persoanele deplasate intern: o urgenţă umanitară

168.979
UNIVERSITATEA
BIBLIOTECA 1

ICNUR

C-1689792

Editat de CAROCOM '94 S.R.L.

Cuprins

Prefață ix
de Secretarul General al Națiunilor Unite

Cuvânt înainte x
de Înaltul Comisar al Națiunilor Unite pentru Refugiați

Introducere 1
Persoane care au nevoie de protecție

1 Salvgardarea securității umane 11
Evoluția conceptului de securitate
Surse ale insecurității umane
Violența și economiile de război
Scheme ale deplasării forțate
Acțiunea umanitară: succese și limite
1.1 Deplasări de populație în regiunea Marilor Lacuri din Africa 20
1.2 Mediul și migrația: cazul Asiei Centrale 28
1.3 Conferința CSI: obiective și realizări 36
1.4 Coduri de conduită umanitară 46

2 Apărarea drepturilor refugiaților 51
Definiția refugiatului și regimul refugiaților
Statistici, localizări și caracteristici ale refugiaților
Drepturile refugiaților în pericol
Protecția și modificările în ordinea mondială
Concretizarea drepturilor refugiaților
2.1 Refugiații urbani 59
2.2 Refugiații din Cornul Africii 74
2.3 Protecția și reinstalarea refugiaților 86
2.4 Integrarea locală în Mexic 94

3 Conflictele interne și deplasarea internă a populațiilor 99
Definiția deplasării interne
Amploarea și dimensiunile problemei
Inițiative naționale și internaționale
Semnificația și modalitățile protecției
Participarea armatei și conceptul de zonă de securitate
3.1 Deplasarea indusă de dezvoltare 100
3.2 Deplasări interne în Columbia 109
3.3 Cui trebuie să aparțină responsabilitatea pentru persoanele deplasate intern 116
3.4 *Operațiunea Lifeline Sudan* 132

4 Întoarcerea și reintegrarea 143
Schemele reîntoarcerii
Problemele reîntoarcerii
Repatrierea și procesul de consolidare a păcii
Reintegrarea repatriaților: Noul rol al ICNUR
Susținerea tranziției de la război la pace
4.1 Repatrierea tuaregilor 151
4.2 Flagelul armelor ușoare 156
4.3 Femeile în societățile devastate de război 160
4.4 Reîntoarcerea și reconstrucția în Bosnia 170

5 Dilema azilului 185
Fluxul solicitanților de azil: tendințe recente
Răspunsul statelor la problema azilului
Adevăratul cost al măsurilor de control
Dreptul de azil și protecția temporară
Azilul și migrația: o perspectivă generală
5.1 Sancțiuni contra transportatorilor 194
5.2 Persecuții legate de apartenența sexuală 198
5.3 Solicitanții de azil în Federația Rusă 202
5.4 Solicitanții de azil cubanezi și haitieni 220

6 Apatridie și cetățenie 227
Naționalitatea și cetățenia
Noile dimensiuni ale apatridiei
Implicații umane și umanitare
Responsabilitățile naționale și internaționale
Întărirea regimului juridic și instituțional
6.1 Populațiile transferate cu forța în CSI 236
6.2 Romii din Europa Centrală și de Est 244
6.3 Problema naționalității palestiniene 251
6.4 Copii apatrizi și neînregistrați 256

Concluzii 265
Programul de acțiune

Note 280

Statistici 286
1. Persoane de interes pentru ICNUR
2. Cereri de azil și admiteri în țările industrializate, 1987-96

Bibliografie 293

Puncte de vedere
I Refugiații și drepturile omului: o perspectivă sud-asiatică 78
de Kamal Hossain
II Evitarea conflictelor comunitare 122
de David Hamburg
III Justiție și reconciliere: cazul Africii de Sud 176
de Frene Ginwala
IV Violența, deplasarea și azilul în Europa 214
de Otto Graf Lambsdorff

Hărți
A Deplasările refugiaților ruandezi și burundezi, 1996-97 21
B Populații refugiate în Asia de Sud 32
C Principalele populații de refugiați în lume 56
D Cornul Africii: principalele localizări ale refugiaților
E Guatemalezi refugiați în Mexic 95
F Principalele zone de deplasare internă pe glob 106
G Columbia: regiunile deplasărilor interne 110
H *Operațiunea Lifeline Sudan*: rețeaua logistică 133
I Cele mai importante populații de repatriați pe glob 144
J Repatrierea tuaregilor în Mali și Niger 151
K Noile state ale fostei Iugoslavii 171
L Cuba, Haiti și SUA 220
M Principalele situații de apatridie și de cetățenie contestată în lume 232
N Refugiații palestinieni înregistrați la UNRWA 250

Figuri

0.1 Persoane de interes pentru ICNUR, pe categorii 2
0.2 Persoane de interes pentru ICNUR, pe regiuni 3

1.1 Persoane care trăiesc sub limita sărăciei în regiunile în curs de dezvoltare, 1987-93 15
1.2 Sărăcia în fostele țări comuniste, 1987- 94 18
1.3 State noi, 1990-97 19
1.4 Deplasările refugiaților ruandezi și burundezi, 1996-97 23
1.5 Conflicte armate interne, 1990-95 24
1.6 Persoane care au nevoie de asistență umanitară, 1983-95 42
1.7 Asistența bilaterală de urgență, 1990-95 42

2.1 Populația refugiată în lume, 1978-97 54
2.2 Principalele mișcări de refugiați în 1996 55
2.3 Demografia refugiaților în anumite țări 63
2.4 Principalele țări primitoare de refugiați în regiunile în curs de dezvoltare 64
2.5 Ajutorul public pentru dezvoltare, 1987-96 70
2.6 Refugiații din Cornul Africii: principalele țări de azil 75
2.7 Reinstalarea refugiaților de către ICNUR: plecări pe regiuni de origine, în 1996 87
2.8 Reinstalarea refugiaților de către ICNUR: sosiri, pe țări, în 1996 87
2.9 Refugiați reinstalați în Europa de Vest, America de Nord și Australia, 1987-96 88
2.10 Aplicarea clauzei de încetare, 1975-96 91

3.1 Persoane de interes pentru ICNUR în fosta Iugoslavie 103
3.2 Acțiunile ICNUR în favoarea persoanelor deplasate intern, pe țări 119
3.3 Numărul țărilor cu populații deplasate intern, 1970-96 120
3.4 Cheltuieli internaționale pentru menținerea păcii, 1990-95 138

4.1 Mișcările principale de repatriere în 1996 146
4.2 Numărul total al repatriaților pe an, 1975-96 166
4.3 Procentajul cheltuielilor ICNUR alocate pentru repatrierea refugiaților, 1975-96 167

5.1 Solicitările de azil în Europa de Vest, America de Nord și Oceania, 1987-96 187
5.2 Solicitările de azil în Europa de Vest, pe țări de origine, în 1996 188
5.3 Solicitările de azil în America de Nord, pe țări de origine, în 1996 188
5.4 Solicitările de azil: principalele țări de primire, în 1996 189
5.5 Rata recunoașterii statutului de refugiat în unele țări europene, 1987-96 190
5.6 Refugiații din Bosnia-Hertegovina, pe țări de primire 211

6.1 Rușii în Statele Baltice 239
6.2 O estimare a populației de romi din unele țări europene 244
6.3 Statele părți la Convenția din 1954 privind Statutul persoanelor apatride și Convenția din 1961 privind reducerea cazurilor de apatridie 260